

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету



Мирослав ЗАЯЧУК

« 12 » *серпня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Регіональний розвиток і просторове планування»

Спеціальність 106 «Географія»

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Географічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Регіональний розвиток і просторове планування», спеціальність 106 «Географія», галузь знань 10 «Природничі науки», затвердженій Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «29» травня 2023 р.).

Розробник: Костащук Іван Іванович, професор кафедри географії України та регіоналістики, доктор географічних наук, професор.

Викладач: Костащук Іван Іванович, професор кафедри географії України та регіоналістики, доктор географічних наук, професор.

Погоджено з гарантом ОП «Регіональний розвиток і просторове планування»

Гарант освітньої програми  Іван КОСТАЩУК

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики

Протокол № 13 від « 09 » серпня 2024 року

Завідувач кафедри  Іван КОСТАЩУК

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від « 12 » серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету  Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» належить до обов'язкових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти на першому році навчання і забезпечує формування у майбутнього фахівця низки професійних компетентностей через інтегрування знань, умінь, та практичних навичок для прийняття зважених, відповідальних рішень у сфері управління регіональним розвитком та просторовим плануванням різних природничих і суспільних процесів та явищ регіонів України для підвищення їх конкурентоспроможності в умовах динамічного середовища.

Метою навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування сукупності теоретичних знань і практичних навичок з управління регіональним розвитком і просторовим плануванням у контексті загального уявлення сутності, характеру і специфіки майбутньої професійної діяльності.

Основні **завдання** дисципліни:

- розкрити особливості та специфіку діяльності менеджерів (управлінців) з регіонального розвитку та просторового планування, їх значення у підвищенні ефективності функціонування сучасних територіальних громад;
- розкрити теоретичні засади регіонального розвитку та його управління в Україні;
- ознайомитися з особливостями інституційного забезпечення регіональним розвитком в Україні;
- оволодіти методами та прийомами аналізу розміщення й територіальної організації продуктивних сил регіону, регіонального розвитку;
- розглянути планування і прогнозування, як невід'ємні складові процесу управління розвитком територій та оволодіти необхідним методологічним базисом для їх реалізації;
- набути практичних навичок з управління регіональним розвитком.

2. Результати навчання. Вивчення навчальної дисципліни зорієнтоване на забезпечення низки загальних та фахових компетентностей здобувачів ОП, зокрема: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2); навички міжособистісної взаємодії (ЗК 8); навички здійснення безпечної діяльності (ЗК 10); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 12); здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи та суспільства, а також причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й

уміння їх використовувати у професійній, соціальній та педагогічній діяльності (СК 2); здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах, а також застосовувати різні методи досліджень процесів регіоналізації, уміння ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми регіонів у їх просторовій перспективі (СК 3); здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах, застосовувати навички методів проектування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку та проводити їх оцінку та експертизу (СК 11).

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук;

ПРН 2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ;

ПРН 3. Пояснювати особливості організації географічного простору та знати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур;

ПРН 6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук та регіональних досліджень;

ПРН 09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах;

ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні, а також особливості процесів глобалізації економічного, соціального, політичного, культурного і духовного розвитку людства, головні закономірності розвитку глобальних проблем та глобалістики.

ПРН 11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

ПРН 13. Застосовувати науково-теоретичні та практичні основи регіоналістики, функції, принципи і методи управління регіональним розвитком.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі мають: знати особливості та специфіку діяльності менеджерів (управлінців) з регіонального розвитку та просторового планування, як *один із видів географічної діяльності*, їх значення у підвищенні ефективності функціонування сучасних територіальних громад; *знати, розуміти базові поняття теорій* регіонального розвитку та його управління; знати основні концепції регіонального розвитку, *цілі сталого розвитку та можливості їх реалізації* у контексті управління регіональним розвитком та просторовим плануванням регіону, *вміти пояснювати особливості організації географічного простору*, *знати* форми розміщення й територіальної організації продуктивних сил регіону; *вміти аналізувати* структурні особливості організації продуктивних сил регіону, визначати їх конкурентні позиції для окреслення подальших напрямів розвитку; *вміти організувати та реалізувати регіональні дослідження* для прийняття рішень щодо регіонального розвитку та регіональної політики регіону із врахуванням соціальних, екологічних, економічних міркувань; вміти

використовувати на практиці науково-теоретичні та практичні основи регіоналістики, функції, принципи і методи управління регіональним розвитком.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5,0	150	30	30	-	-	90		екзамен

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального розвитку				
Тема 1. Вступ до курсу. Професія «менеджер (управитель) регіонального розвитку»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. 1. Мета, завдання, об'єкт, предмет курсу. 2. Професія «Менеджер (управитель) регіонального розвитку». 3. Основні обов'язки менеджера регіонального розвитку. 4. Основні вимоги до менеджерів. 5. Посадова інструкція менеджера (управителя) регіонального розвитку. 6. Значення менеджерів (управлінців) регіонального розвитку у підвищенні ефективності функціонування сучасних територіальних громад.	13	2	2	9
Тема 2. Територіальні відношення та функції території 1. Територія, геотерія: сутнісні підходи до трактування 2. Територіальні відношення 3. Функції території 4. Територіальні процеси	13	2	2	9
Тема 3. Регіоналізм і регіоналізація: основні поняття та типологія 1. Сучасні підходи до трактування сутності	13	2	2	9

поняття «регіон» 2. Класифікація та типологія регіонів 3. Регіоналізація як політико-правове явище та процес перерозподілу владних повноважень: поняття, напрямки, види				
Тема 4. Концепції регіонального розвитку 1.Еволюція концепцій регіонального розвитку. 2.Теорії і концепції кумулятивного зростання. 3.Теорії і концепції зростання за рахунок конкурентних переваг регіону 4. Сучасні теорії і концепції регіонального розвитку	18	4	4	10
Тема 5. Форми розміщення й територіальної організації продуктивних сил регіону 1.Територіальна організація та структура продуктивних сил. Зміст і складові територіальної структури господарства. 2. Територіальний поділ праці та його вплив на структуру господарства. Різновиди територіального поділу праці. 3. Методичні аспекти дослідження територіальної організації та структури продуктивних сил регіону.	18	4	4	10
Змістовий модуль 1	75	14	14	47
Змістовий модуль 2. Управління регіональним розвитком				
Тема 6. Основи регіонального управління 1. Сутність регіонального управління, його зв'язок з регіональною політикою. 2.Завдання і принципи державної регіональної політики. 5.Принципи, методи, інструменти регіонального менеджменту.	10	2	2	6
Тема 7. Інституційне забезпечення управління регіональним розвитком 1.Сутність інституційного забезпечення регіонального управління 2. Суб'єкти державної регіональної політики 3.Вертикальна та горизонтальна координація в умовах багаторівневого управління регіональним розвитком	10	2	2	6

Тема 8. Планування та прогнозування розвитку територій 1. Планування і прогнозування (сутність, види, значення), як невід’ємні складові процесу управління розвитком територій. 2. Методи прогнозування і планування 3. Цільова комплексна програма розвитку території 3. Використання інформаційних технологій, картографічних та геоінформаційних моделей в плануванні та прогнозуванні розвитку територій	14	4	4	6
Тема 9. Територіальне (просторове) планування 1. Становлення та розвиток просторового планування в країнах Європейського Союзу 2. Територіальне (просторове) планування в Україні: передумови формування та виклики трансформаційного періоду	10	2	2	6
Тема 10. Інституційна підтримка розвитку територій. 1. Сутність інституційної підтримки розвитку територій 2. Агенції регіонального розвитку 3. Кластери 4. Технопарки 5. Вільні економічні зони	10	2	2	6
Тема 11. Розвиток регіонів у конкурентному ринковому середовищі 1. Напрями зміцнення конкурентних позицій регіональних систем. 2. Обмеження та негативні фактори в формуванні конкурентоспроможності регіону 3. Найважливіші конкурентні позиції у взаємодії регіонів. Експертна оцінка конкурентних позицій регіонів	11	2	2	7
Тема 12. Інвестиційна привабливість територій. Маркетинг територій. 1. Види, форми, ознаки інвестиційної привабливості регіону. 2. Інвестиційний клімат, інвестиційний паспорт громади. 3. Маркетинг територій	10	2	2	6
Змістовий модуль 2	75	16	16	43
Разом	150	30	30	90

3.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального розвитку			
1	Практична робота №1. Створення асоціативної карти регіонів України.	2	2
2	Практична робота №2. Територіальні відношення	2	3
3	Практична робота №3. Регіон як об'єкт суспільно-географічних досліджень.	2	2
4	Практична робота №4. Сучасні концепції регіонального розвитку.	4	4
5	Практична робота № 5. Форми розміщення і територіальна організація продуктивних сил регіону	4	4
	Змістовий модуль 1	14	15
Змістовий модуль 2. Управління регіональним розвитком			
6	Практична робота №6. Взаємодія «центр - регіони», недержавні інститути.	2	2
7	Практична робота №7. Формування моделі регіонального розвитку сучасної України.	2	3
8	Практична робота №8. Застосування методів планування та прогнозування на регіональному рівні. Розробка місцевої (обласної, районної, міської) програми соціально-економічного розвитку та цільової програми: процедура та складові	4	3
9	Практична робота №9. Визначення перспективних напрямів розвитку територіальної громади методом SWOT-аналізу	2	3
10	Практична робота №10. Стратегія розвитку територіальної громади.	2	2
11	Практична робота №11. Технопарки та кластери, як елементи інституційної підтримки розвитку територій.	2	2
12	Практична робота №12. Розробка стратегій маркетингу території. Бренд територіальної громади.	2	3
	Змістовий модуль 2	16	18
	РАЗОМ	30	33

3.4. Самостійна робота студентів

№	Теми	К-сть годин	К-сть балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонального розвитку			
1	Методи мотивації етичної поведінки та способи підвищення морального рівня управлінців	9	2
2	Спроби кількісного обчислення географічного положення.	9	2

3	Регіоналізм і регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес	9	2
4	Теорія «осей розвитку», теорія «нерівномірного географічного розвитку», концепція регіональних інноваційних систем, концепція «розумної спеціалізації»(Smart- спеціалізації) регіонів, теорія «інформаційного суспільства»	10	2
5	Секторальна структура та просторова організація економіки регіону. Показники економічного та соціального розвитку регіонів.	10	2
	Змістовий модуль 1	47	10
Змістовий модуль 2. Управління регіональним розвитком			
6	Законодавча база регіонального розвитку в Україні. ЗУ «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про планування і забудову територій», «Про місцеве самоврядування», «Про місцеві державні адміністрації», «Бюджетний кодекс України», «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та ін.	6	1
7	Менеджмент регіонального розвитку	6	1
8	Інформаційне забезпечення планово-прогнозової роботи	6	1
9	Планування території на місцевому рівні для об'єднаної територіальної громади.	6	1
10	Проблеми інституційної підтримки регіонального розвитку в Україні	6	1
11	Конкурентоспроможність України в порівнянні з країнами регіону.	7	1
12	Регіональні проблеми інвестиційної діяльності в Україні.	6	1
	Змістовий модуль 2	43	7
	РАЗОМ	90	17

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового контролю.

3.5. Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань (виконуються по бажанню здобувачів вищої освіти)*

№	Назви теми ІНДЗ	Форма контролю
1	Види планування територій.	реферат, презентація доповідь
2	Концепції меж розвитку та сталого розвитку.	реферат, презентація доповідь
3	Сучасний стан планування територій в Україні та його місце у вирішенні проблем регіонального розвитку.	реферат, презентація доповідь
4	Розробка плану відновлення України	реферат, презентація доповідь
5	Регіональна конкурентоспроможність як стратегічний напрям регіональної політики.	реферат, презентація доповідь
6	Моніторинг і оцінка реалізації планувальних документів із	реферат, презентація

	відновлення та розвитку територіальних громад	доповідь
7	Оцінка конкурентоспроможності об'єднаної територіальної громади (територіальна громада за вибором здобувача)	проект, презентація доповідь
8	Розробка туристичного брендингу об'єднаної територіальної громади (територіальна громада за вибором здобувача)	проект, презентація доповідь
9	Оцінка інфраструктурного розвитку об'єднаної територіальної громади (територіальна громада за вибором здобувача)	проект, презентація доповідь
10	Можливості використання лісорекреаційних та природоохоронних територій для розвитку територіальної громади (територіальна громада за вибором здобувача)	проект, презентація доповідь
11	Розробка карти розвитку громади	проект, презентація, доповідь

***оцінювання:** одне ІНДЗ – 10 балів.

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання результатів навчання

Головним критерієм успішного освоєння дисципліни є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом освоєння навчальної дисципліни

Для оцінювання результатів освоєння дисципліни студентом використовується нижче зазначена числова (рейтингова) шкала.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та національною шкалою

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	Відмінно	A	відмінно
80-89		Добре	B	дуже добре
70-79			C	добре
60-69		Задовільно	D	задовільно
50-59			E	достатньо
35-49	Незараховано	Незадовільно	FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34			F	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

**Розподіл балів, які отримують студенти
Вид підсумкового контролю: екзамен**

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
Т №1	Т №2	Т №3	Т №4	Т №5	МК №1	Т №6	Т №7	Т №8	Т №9	Т №10	Т №11 Т №12	МК № 2		
4	5	4	6	6	5	3	4	4	4	3	3 4	5	40	100

Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності: Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у Положенні «Про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view). Виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, переведення на індивідуальний графік з різних причин) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Згідно «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (2022 р.)» (<http://surl.li/fnyha>). визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, викладання яких починається з другого семестру.

Критеріями оцінювання є:

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу здійснюється на основі **усної співбесіди, оцінювання письмового виконання завдань, тестувань.**

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом **їх поточної перевірки й оцінювання.**

3. Контроль за виконанням ІНДЗ (за бажанням студента) здійснюється шляхом **оцінювання виконаних рефератів, проектів та усного індивідуального захисту дослідження.**

4. Матеріал для **самостійної роботи студентів**, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (опитування, тестування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійного опрацювання). Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів (15 балів за виконання практичних робіт, 10 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота); 2 модуль – 30 балів (18 балів за виконання практичних робіт, 7 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота).

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Екзамен проводиться в усній формі і передбачає

відповіді на три теоретичні питання (1 питання – 10 балів; 2-е питання – 10 балів, 3-є питання – 10 балів), та вирішення п'яти тестів (по 2 бали за кожен тест, сумарно -10 балів). Загальна сума балів, яку може отримати студент – 40 балів.

Максимальна підсумкова оцінка за ОК “Вступ до спеціальності”, яку здобувач освіти може отримати за результатами вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, які виводяться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (екзамену) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою чи бажанням, крім обов’язкових видів контролю (60 балів) виконав ІНДЗ, брав участь у навчальних тренінгах (сертифікат), він може отримати додатково до 10 балів, які також враховуються до підсумкової оцінки. У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов’язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle.

5. Методи навчання та засоби оцінювання

Методи навчання

Словесні методи: лекція, бесіда, пояснення, дискусія, інструктаж.

Практичні методи: практичні роботи.

Наочні методи: демонстрація відео, презентації.

Методи стимулювання пізнавального інтересу: виконання проєктів.

Самостійна робота над індивідуальним завданням.

Засоби оцінювання:

Практичні роботи;

Модульні контрольні роботи;

Тестові завдання;

Проекти;

Реферати;

Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань
<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>).

Основними формами поточного контролю є **усний контроль** (індивідуальне та фронтальне опитування, захист практичних робіт, захист проєктів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень); **письмовий контроль** (модульні контрольні роботи, практичні роботи); **тестування**.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Вступ до спеціальності», представлений на електронній платформі <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4101>

*Формою підсумкового контролю – є **екзамен**.*

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Гусева Н. В. Практикум з проблем регіонального розвитку: Методичні рекомендації до аудиторної та самостійної роботи магістрантів, які навчаються за спеціальністю 106. Географія освітньо-професійною програмою «Економічна та соціальна географія». Харків, 2018. 151 с. URL : <http://surl.li/evkmx>
2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Х.: Стиль Издат, 2018. 284 с. URL : <http://surl.li/evkho>
3. Мезенцев К.В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку : Монографія. – К.: Видавничо- поліграфічний центр „Київський університет”, 2005. 253 с. – Режим доступу: URL : <http://surl.li/evkjm>
4. Мезенцев К.В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І Регіональний розвиток в Україні: суспільно- просторова нерівність і поляризація: Монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с. URL : http://www.geokyiv.org/pdf/Reg_development_in_Ukraine.pdf
5. Михайленко Е.Б. Регіоналістика. Класичні і сучасні підходи. 2018. URL : https://stud.com.ua/180017/politologiya/regionalistika_klasichni_i_suchasni_pidhodi
6. Менеджмент регіонального розвитку: навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 81 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/34770/1/MRR_NMK.pdf
7. Менеджмент регіонального розвитку: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 149 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/34768/1/MRR_Konspekt.pdf
8. Методичні рекомендації зі здійснення моніторингу і оцінки реалізації планувальних документів із відновлення та розвитку територіальних громад. URL : 2023. <http://surl.li/pcjrp>
9. Основи регіонального управління в Україні : підручник // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с. URL : <http://surl.li/dmzel>
10. Пістун М.Д., Мельничук А.Л . Сучасні проблеми регіонального розвитку: навч. посібник. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2009. 200 с. URL : <http://surl.li/evkld>
11. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад підготовлено радниками з просторового планування Групи радників з впровадження державної регіональної політики в Україні Програми «U-LEAD з Європою»: Тетяною Криштоп (Україна), Раймундом Рисем (Польща), Любіцею Кошелюк (Хорватія). URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/347/1.pdf>
12. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко , С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с. URL : http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/obl_ru_navpos.pdf
13. Сонько С.П., Кулішов В.В., В.І.Мустафін. Ринок і регіоналістика. Київ: Ніка Центр, Ельга, 2002. 408 с. URL : <http://surl.li/evkgw>
14. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с. URL : <http://surl.li/evkah>

Допоміжна

15. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
16. Закон України «Про планування і забудову території». URL : <http://surl.li/bzgi>
17. Закон України «Про місцеве самоврядування». URL : <http://surl.li/evlxx>
18. Закон України «Про місцеві державні адміністрації». URL : <http://surl.li/evlxz>
19. Закон України «Бюджетний кодекс України». URL : <http://surl.li/cjscu>
20. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». URL : <http://surl.li/upso>
21. Закон України «Про Генеральну схему планування території України». <http://zakon.rada.gov.ua/>
22. Децентралізація влади: як зберегти успішність в умовах нових викликів? Аналітична доповідь. – Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2018. 21 с.
23. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А., Руденко Л.Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку: [навч. посіб.]. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 264 с. URL : <https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/public-management.pdf>
24. Данілова О.М. Регулювання й управління розвитком туристичних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.374-394. URL : <http://surl.li/ourzu>
25. Данілова О.М. Управління маркетинговою діяльністю підприємств туристичної сфери. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах. В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.122-185. URL : <http://surl.li/ourzu>
26. Данілова О.М., Ємчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: навч. посібник . Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 328 с.
27. Данілова О.М. Менеджмент лісорекреаційних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.273-299. URL : <http://surl.li/ourzu>
28. Підгірна В.Н., Данілова О.М. Характеристика системи менеджменту туристичної індустрії на сучасному етапі. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 31(70). 1. 2020. С. 65-71. URL : <http://surl.li/pcjvq>
29. Zablotovska, N., Danilova, O., & Salii, M. (2022). Resettlement features of population of Ternopil oblast in the context of new administrative and territorial system. Часопис соціально-економічної географії, 32, 52-60. URL : <https://periodicals.karazin.ua/socecongeo/article/view/21448>
30. Заблотовська Н.В., Данілова О.М., Білоус Ю.П., Осташек П. Д. Формування екомережі локального рівня на прикладі проектування екомережі Вижницького району Чернівецької області. Український журнал природничих наук. 2023. № 6. С. 113-124. URL : <https://doi.org/10.32782/naturaljournal.6.2023.12>
31. Проект Плану відновлення України URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada.ua/justice.pdf>
32. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С. Планування територій: навч. посіб. Херсон, 2014. 268 с.

Інформаційні ресурси

Децентралізація в Україні. URL : <https://decentralization.gov.ua/>
 Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. URL : <https://idss.org.ua/index>

Міжнародний центр перспективних досліджень. URL : <https://icps.com.ua/>

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL : <https://mtu.gov.ua/content/hto-mi-e.html>

Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <https://niss.gov.ua/>

РЕГІОНЕТ. Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку URL : <http://surl.li/lsizc>

Законодавство України. URL : <https://www.rada.gov.ua/news/zak>

Офіційний сайт Державної служби статистики. URL : www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт інституту економічних досліджень і політичних консультацій. URL : <http://www.ier.com.ua/ua>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України. URL : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

Офіційний сайт наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL : <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві УКРАЇНИ. URL : <http://www.niss.gov.ua/articles/245/>

Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова. URL : <https://razumkov.org.ua/>